

№37 (301)

ქართული იტექსტი

23 - 29 სეპტემბერი 2015 წ.

ლიტერატურა, ხელოვნება, კოლეგია

ფასი 1 ლარი

„შენ – უკუდაევის ჩამონადენი, მშვენიერებაც ხომ შენით ითქვა: დადება შენდა, ჩემ ნათელო – ქართულო სიტყვაც ქართულო სიტყვაც!“

ვაჟა გულაძე

SOS!

ქილო ლალატი საქართველოს ეთავრობაში

განათლების მინისტრი თამარ სანიქიძე
ოპუპანტებთან თანამშრომლობაში?

„ამპიციების „მეშოპი“ –
საპაპეტილ-ადეიტილის
ფარული ჩანაცერი

» გვ-4 გვ.

რა
უგელურებეს
მოგვითან
ეყინვარცვილის
დოკა

» გვ-10-11 გვ.

როგორ გაცეუნა
ქართველება
ფსიქოლიგიკური პედაგოგი
პანგა ნაღვლის
კუმუნის შეტევისგან

» გვ-17 გვ.

„ამომრნიველი იმადი
აღარ აქვს, რომ „ქართული
ოცნება“ „ნაციონალური“
რეაციისგან დაიცავს!“

» გვ-2-3 გვ.

„ქართული ოცნების“ საცოდაობის შემზრებელი, დიდი ხელის ტიც იდა გამოჩენა, რომ ქართულ კოლეგიას ახალი სისხლი სტილდება. კოალიცია უკვე კომიტეტი სიტუაციაშია, განსაკუთრებით რაგონებაში, სადაც ახალობების კატეგორიებით დაკომალებული პარტიის რიგები მოვალეობასთან საერთო დნეს ვეღრ ნახულობა. კოალიცია „ქართული ოცნების“ გაზარება ანალიზის შემთხვევაში, ვისაც მავალის მართვაზე პრეტენზია ეპერა, შეუძლებელია. ახალი სახეობის საჭირო, ახალი ცოცხალი ქალების აპროცესი და არა – მორიგი მონაცის თავშესაცარი. ქვეყნა, საგარეო შახებისა და საქმეების თვალსაზრისით, მნიშვნელოვან გზაგასაყრჩეული დასაცავილებები, მსოფლიო ცასრიგის დამატებითი მიზანის, სამართველოთი კი გავრი მოთავსება დაინტერესებული. მთელი სამართლო ამღვრის ცენტრი თავზის დაჯირას ციფრობს, საქართველო ამ ამღვრებლი ცენტრის ანარეპლია.“

» გვ-8 გვ.

„თუ რამა მომიმა,
მს დოკუმენტაცია
გამოაცვებათ!“

ადვოკატი პაპ „რესპუბლიკას“ 70 მილიონის მითვისებას ეძავება – რამომ ფინანსურირებას საქმეში გარდაცვლილი ქართლოს ტარიკაშვილი

დიდი „ბარდაკი“ თსუ-ში

» გვ-12 გვ.

„მორჩით გზაურების
შამას და მოგვეძეთ!“ –
სტუდენტების მიმართვა
ადგინილი და გამოიტანილია

විද්‍යාත්මක සංස්කරණ මධ්‍ය විද්‍යාලය

„ამომრჩეველს იხედი აღარ აქვს, რომ „ქართული მცნება“ „ნაციონალური“ რევანშისგან დაიცავს!“

თბილისის ყოფილი მერის გიგი უგულავას საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით გათავისუფლებასა და მეორე დღეს საქალაქო სასამართლოს განჩინებით დაკავებას საზოგადოება მძაფრი არაერთგვაროვანი რეაქციით შეხვდა. პარლამენტის სპიკერმა მანან კობაძიძემ უგულავას ადვოკატს კლიონტის გათავისუფლება მიულოცა და დასძინა: „ვინც უნდა გვაკრიტიკოს, ხომ ფაქტია, რომ დღეს ხელისუფლება უფრო ძალიანურია, ვიდრო იდესმე!“ პოლიტოლოგ ხათუნა ლაგაზიძეს კი მიაჩნია, რომ ხელისუფლება თვითგანადგურების რეჟიმზე გადავიდა... რა საშინაო და საგარეო გამოწვევების ნინაშე დგას, „ქართული ოცნება?“ – „ქართული სიტყვა“ ხათუნა ლაგაზიძეს ესაუბრა.

— ქალბატონო ხათუნა, გიგი უგულავას გათავისუფლება-დაკავება რაზე მიზევანიშნის, რა პროცესისგან გადაქას საჭმი?

სეის, რომ კონტაქტური სასამართლოს გადაწყვეტილებაში და გიგი უგულავას გათავისუფლებაში სახელმწიფოში, მიღწეულებთან ერთად, სისტემური პრობლემებიც გამოიკვეთა. დადასტურდა, რომ ქვეყანაში დემოკრატიის ხარისხი შედარებით მაღალია, მაგრამ ისიც გამოიკვეთა, რომ კონსტიტუციის ამ შეუსაბამო მუხლის ავტორი უგულავას მშობლიური „ნაციონალურია“.

— ანუ, შეგვიძლია ვამტკიცოთ, რომ სას-ამართლო თავისუფალია?

— მიმართ თავისუფლებაში ი ღრხელის ლებიანობაა: „ოცნება“ ხელისუფლების ანონიმდებლო და აღმასრულებელ შტო აკონტროლებს, მაგრამ სასამართლო ხესუფლების სრულ დამოუკიდებლობაზე პარაკი ნაადრევია, რადაგნ ის „ნაცომძრბის“ დიდ ზეგავლენას განიცდის. თამაშეინდება ითქვას, რომ მომავალი არჩევის ს ბედს მხოლოდ ამონარჩეველი კი არა, ამაგანა დაბაზუვეტს, რომლის იმედი იპოზიციას ექნება. არჩევნებში „ნაცომძრლები“ მონანილეობას ამომრჩევლის კი აუფრო სასამართლოს იმედად მიიღებს. არჩევნებამდე ვითარება არ შეიცვალა, ამრჩეველს ასარჩევი ბევრი არავინ ეყობა, რაც არჩევნებისადმი მოსახლეობის ინტერესსა და პარლამენტის ლეგ-იტიმიციის დონეს შეამცირებს.

— „ვითარების შეცვლაში“ რას გულისხმობთ?

— მედიის თავისუფლებაში ხელისუფლების ჩარევის თაობაზე გაწენილი შეკითხვებს; წელში განყვეტილ ლარს; ელექტროენერგიის მომატებულ ტარიფს; კაბელი გლეხების ჯანებს; ძნელი არმოსადგენის, ასევე მნებამდე ერთი წლით ადრე, ასეთი მნებაგარით ხელისუფლებამ სიტუაციის სათავისოდ შემოტრიალება შეძლოს. უგულავას გათავისუფლების შემდეგ, ამას შეიძინოს ფაქტორიც დაერთო. ამომრჩეველს, რომელმაც 2012 წლის არჩევნებში ხმა „ნაცმიორაობის“ წინააღმდეგ მისცა, იმდენ ადარ აქტს, რომ 2016 წლის არჩევნებზე დაითუთა იცნება“, ნაციონალური „რევაზშისგან თავიავას, ას მოავაწიოთ მიართა-

ელებისთვის კველაზე ცუდია, რადგან ამომ-
რჩევლის ნაწილი „ნაციონალებთან“ საბოძ-
ოლევლად გვერდით აღარ დაუდება – ბევ-
რი სახლში დარჩება, მეტოვები კი, ან
კვლავ „ნაციონალთა“ გუნდში გადახტები-
ან, ან ქებას სხვა პარტიის დაუწყებება. არა-
და, „ქართულ იონებას“ საზოგადოების ამ
ნაცილის წინშე ვალდებულება აკისრია.
– ქალბატონო სათუნა, კახეთის სოფლე-

ଏକ ଉନ୍ଦା ଶେର୍ମନାଟ. ଯୁଗେଲାଙ୍ଗେରମା ଆମାନ ସର୍ଜୁ-
ଲୀଠାଦ ନୀରମୀର୍ଦ୍ଧଫର୍ମେଲ ପରିଷଳ୍ପମାଧ୍ୟ ମିଗତ-
ପ୍ରୟବାନା, ସାକ୍ଷେଳମ୍ଭନ୍ତିଫ୍ରଣ୍ଟରୁଲା ଦା ମୋହଲାଙ୍କିସ ନେତ୍ର-
ର୍କ୍ଷେବୀ ଗରିବାନ୍ତେ ଶେର୍ଜାକା. ଏରାଦା, ସାକ୍ଷେଳ-
ମିଠିଫ୍ରଣ୍ଟ ବାଲ୍ଫ୍ରେଡ୍ବୁଲୀଠା, ସାକ୍ଷୁତାରି ମୋହଲାଙ୍କିସ
ମିତରବିନ୍ଦନିଲେବ୍ରେବୀ ଦାନାପ୍ରକାଶ, ମୋହଲାଙ୍କେମ କି, -
ସାକ୍ଷେଳମ୍ଭନ୍ତିଫ୍ରଣ୍ଟ ନେତ୍ରର୍କ୍ଷେବୀ.

— გამოდის, რომ ვერა და ვერ ხერხდება
სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბე-

„ქართული ოცნების“ საცოდაობის შემურღეს, დიდი ხნის წინ იდეა გამიჩნდა, რომ ქართულ კოლიტიკას ახალი სისხლი სტირფებია. კოალიცია უკვე კომიკურ სიტუაციაშია, განსაკუთრებით რეგიონებში, სადაც ახლოგელ-ნათესავებით დაკომილებული პარტიის რიგებში მყოფები მოსახლეობასთან საერთო ცნას ვეღრ ნახულობენ. კოალიცია „ქართული ოცნების“ პაზაზე ახალი პარტიის შეძლენა, ვისაც ქვეყნის მართვაზე პროტენია ენერგა, შეუძლებელია. ახალი სახეებისა საჭირო, ახალი ცოცხალი ქალების პარტია და არა – მორიგი მონების თავშესაფარი. ქვეყანა, საგარეო შანსებისა და საქმეების თვალსაზრისით, მიღებელოვან გზაგასაყარზე დგას. მსოფლიოს ხელახალი გადაცანილება, მსოფლიო ცენტრის დამყარება მიღის, საქართველოთი კი ჰავრი მოთამაშეა დაინტერესებული. მთელი სამყარო ამღვრეულ ცყალში თევზის დაზერას ცდილობს, საქართველო აა ამღვრეული ცყლის ანარეპლია.“

ბში გლეხები აქციებს მართავენ და ყურძენ-ზე დაბალ ფასებს აპროტესტებდნენ. მეცნი-აშები ითხოვენ, რომ ღვინის ქარსნებმა სა-ფერავი, მინიმუმ, 1,50, რქნითელი კი, 1 ლარად ჩიპარონ...

— სუბსიდირება კომპლექსური თემაა, ხელისუფლების პოლიტიკა ადამიანთა ცხოვრების სტიმულირებისკენ უნდა იყოს მიმართული. სუბსიდირება კი, განვითარების საშუალება ერთ სფეროშიც ვერ იქნება. დღეს ხელისუფლებისთვის სუბსიდირება სოციალურია რაოდენობების გაფარავების ერთგვარი ხერხია. კახელი გლეხი რუსული ბაზრის გახსნის იდეას, როგორც ქართული ეკონომიკის სხის უპირობო გზას იყო ჩაბლაზებული.

— პრობლემის აცილების ერთი გზა, აღნათ, ადგილობრივი თვითშემართველობის მხრიდნ მოსახლეობისთვის ინფორმაციის მიწოდებაა, არა?

— ადგილობრივი თვითმმართველობა ვა-
ლედებულია, მოსახლეობა ინფორმირებული
ჰყავდეს, გაატაროს პრევენციული ღონისძ-
იებები, დაამზრულოს ალტერნატიული შეთ-
ავაზებების ვარიანტები. ხელისუფლებამ
მშენებივნივად იცოდა, რა მო რუსულ ბაზარზე
იმდენი ლავინი ფერიდონ გავიდოთ, რაც წინა ორ
წელს გავიდა. შესაბამისად, იმდენ ყურებნს
ვერც სახელმწიფო ჩაიპარებდა და ვერც —
ბაზიზისამინი. რაუსულო ბაზიზისან პანაკეა

১৯

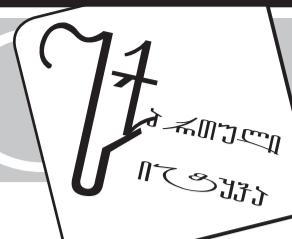
– ნელს, სახელმწიფომ კახელ გლეხს ყურძენში გარკვეული ფასი გადაუხადა, რამდენიმე თვეში ციტრუსის მოსავალი მოვა. მათაც ხომ სჭირდებათ სუბსიდიება?!

ასეთი პოლიტიკით, საბოლოო ჯამში, სახელმწიფო გაკოტრდება. კიდევ უარესი: რაც მეტი ლარი წავა მიმოქცევაში, ეროვნული ვალუტა უფრო გაუფასასურდება. ხელისუფლების გაუზრებელი პოლიტიკის შეეფაგად ისეთი დასკვნა მიმდებარება, რომ სახელმწიფო მოქალაქის ინტერესებს არ ავაგოლოთ დებებს, მოქალაქეს კი, სახელმწიფოს ინტერესები არ ესმის. სისტემურად მცდარი მიღვომაა, ჩენი სახელმწიფო სოციალურად ორიენტირებული სახელმწიფო ვერ იქნება, მილიონები წავიდა ხვნა-თესავასა და კახელი გლეხების სუბსიდირებაში, მადლიერი კი არავინაა, რადგან ყველაფერი ერთჯერადი საარჩევნო პოლიტიკისათვის კეთდება. ვერც კახელ გლეხს გამჭიყუნებს: მოსავალი მოიყვანა და ვერ ყიდის. შეეფაგა, ის მივიღეთ, რომ მომვალ არჩევნებში ხელისუფლების ყველაზე მძიმე ოპოზიცია სწორედ კახეთი იქნის.

— სახელმწიფოს განვითარების გრძელვ-
ადიანი გეგმა არ აქვს და არჩევნებიდან არ-
წინაშე ამო აუხოვთ.

„შენ – უკედავების ჩამონადენი, შშეენირებაც ხომ შენით ითქვა;
დიდება შენდა, ჩემო წათელო – ქართული სიტყვავა, ქართული სიტყვავა!“

კარი კარი

ლეიტურული კულტურის
უკრაინული კულტურის

□ პოზიტივი

კიბე ალექსანდრე კუშპინი

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ე
შენ, ვეონებ, ბოდავ!

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ს ა ს უ ლ ი

თავადები, თურმე ნუ იტყვი.

ვით ქალიშვილი, არ არიან თავისუფალი
ცოლის თხოვაში... მიგრამ იმათ არვინ უკრძალავს
ფიცს, დაპირებას, ცრემლების ლვრას და მოტყუებას,
ან ასეთ სიტყვებს: „მე წაგიცვან ჩემს სასახლეში
და მოგათავსეს საიდუმლო კოშკის ოთახში,
მოგრძავ ხავერდით და შეგმოსავ ალისფერ ფარჩით“.
მათ არვინ უშლის, ქალიშვილებს საგალობელი?
შუალამისას წამოლენმა დასტურების ხმაზი
წისქილის უკან მათან ჯდომა გათენებამდე.
მათ მოსწონთ, გული თავადური რომ ანებივრონ
ჩვენი ჭირით და უბედობით; შემდეგ, – მშვიდობით!
წადი, მიბრძანდა, გენაცვალე, სადაც მოგზონდეს,
და შეიყვარე, ვინც გნებავდეს.

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ე

ახლა გაიგებ.

მენისქილის ასული

ვინ ჟერებ საცოლედ არჩეული? წეტავ ვიცოდე,
ვისტე გამცვალა? მე გაიგებ მის ვინაობას,
მე მივად მასთან, – არამზადა იმ დედაკაცთან, –
და ვეტყვი, თავადს ჩამოშორდეს, რადგან ერთ ხრამში
ორი ძუ მგელ ვერ იცხოვრება.

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ე

შენ ხარ სულელი!

ვის შეუძლია, თავადს ხელი რომ შეუშალოს,
თუ ის საცოლეს ამიორჩევს წუთუ არ გესმის?
ხომ მითებას შენოვებს არა ერთხელ...

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ს ა ს უ ლ ი

ან როგორ შესძლო

ისე, ვით კაცმა გულეკეთილმა, გამოთხვება
და საჩურქების დატოვება? ა? როგორ მოგწონს?
ფულის მოცემაც! სურდა თავი გამოესყიდა!
ცდილობდე ჩემთვის მოვერცხლილი როგორმე ენა,
რომ საძრახისი მის შესახებ არსად თქმულიყო,
და ცუდ ხმას ცოლის ყურებამდე არ მიერთია.
პო, ბართლა, ხხა გასხვენდა, მან დამავა, და
ეს ფული შენოვებს გადმომეცა, რადგან ქალიშვილს
არ უკრძალავდი მასთან ყოფნას, რომ არა მეაცრად
მას ეყვრისიდა და უვლიდი... კეთილმოგბმარდეს
დალუპა ჩემი (გადასცემს ქისას).

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ე

(თვალცრემლიანი)

ღმერთი ჩემო, რას მოვესნარი!

ეგ რა მოსმა, რა გავიგი! ცოდვაა შენთვის,
შენ შშის მასას ამნირად უსაყველურო.
ერთიღა შეილი გამარინისარ ამ ქვეყანაზე,
ერთი წუგეში და სიამე სიძრის ხანაში.

როგორ შემეძლო შემეზღუდა შენი სურვილი?

ღმერთმა დამსჯა იმისათვის, რომ ასე სუსტად

ჩემს ვალს მამობრივს ვასრულებდი.

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ი ს ა ს უ ლ ი

გული მეზუთვის!

ჩემს ვასრული თითქოს ცივი გველი შემოჭდობია.
ო, მე მან გველი, გველი, ნაცვლად მარგალიტისა,
ყელს მომახვია.

(ჩამოიგლეჯას მარგალიტის ყელსაბამს)

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ე

გონს, გონს მოდი...

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ი ს ა ს უ ლ ი

აი, ასევე

გაგგლეჯდი შენცა, არამზადავ, გველის წინილავ.
წყეულო, ვინც მე დამაშორე გულის სატროფისა.

შე ბოდავ, ბოდავ უიჭველად.

(მოიხსნის ჯილას)

აი, – გვირგვინი,

ჩემი გვირგვინი სამარცხინი! თურმე ამითი
დაგვაწორწინა ჩემი ეშმაკმა მაშინ, როდესაც
დავგზე, რაც იყო სანუკვარი. განქორწიებას
ჩემი ახლა გახდენთ. დაიკარგე, ჩემო გვირგვინი!

(გადისვირის ჯილას დნეპრში)

ახლა კი მორჩა ყოველივე! (გადავარდება წყალში)

მ ე წ ი ს ქ ვ ი ღ ე

(ძირს ეცემა)

ოპ, ვაი, ჩემს თავს!

სცენა II

თავადის კოშკი. ქორწილი. ნეფე-დედოფალი სუფრაზე
სხედან. სტუმრები. ქალიშვილთა გუნდი.

მ ა ჭ ა ნ კ ა ღ ი ღ ე

ჩვენ ეს ქორწილი მხიარულად გადავიხადეთ.

ჩვენონ თავადი, გაგიმარჯონ შენი მეულლით.

ჯანი, თანხმობა, სიყვარული უფალშა მოგცეთ,

რომ სირცხვილისგან ველარ შევძლო თავის დამალვა.
ის მე თავს მომჭრის.

მ ე ჯ ი ნ ი ბ ე

ვერ მოვძებნეთ, იგი არსად ჩანს.

თ ა ვ ა დ ი

ეძიე. ვიცი, ის აქ არის და იმალება,
ეს მან იმდერა.

ს ტ უ შ ა რ ი

ოპ, სასმელი ეს არის, ესა!

თანაბრად გართმევს, თუ დალიე, თავსაც და ფეხსაც.
ოდნაც მხარეა: რომ შევატებოთ, კარგი იქნება.

(ნეფე-დედოფალი კოცნიან ერთმანეთს. ისმის სუსტი
კავილი)

თ ა ვ ა დ ი

ის არის! მისი გამყინავი კივილი. (მეჯინიბე) რაო?

მ ე ჯ ი ნ ი ბ ე

დაგებენ ყველგან, ვერ ვიპოვე.

თ ა ვ ა დ ი

ბრივო, სულელო.

ძ მ ა დ ნ ა ფ ი ც ი

(ზეზე წამოდგება)

ვფერობ, დრო არის ჩაგაბაროთ მეულლე თავადს

და შევაფრეკიოთ ახალგაზრდებს პეშვებით სვია.

(ყველანი დგებიან)

ძ ა ჭ ა ნ კ ა ღ ი ღ ე

ცხადია, დროა. მომანოდეთ ახლა მამალი.

(ახალგაზრდებს აჭმევენ შემწვარი მამალის ხორცს,

შემდეგ

მათ სვამის შეაგრიან და დასაძინებელ ოთახში მიპავით)

ძ ა ჭ ა ნ კ ა ღ ი ც ი

ჩემი ძვირფას ქალბატონო, ნუ გეშინია,

იყავ მორჩილი, არ იტირო.

(ახალგაზრდებს სამინებელ ოთახში შედიან, სტუმრები,

მაჭანკლისა და ძმადნაფიცის გარდა, დაიშლებიან)

ძ მ ა დ ნ ა ფ ი ც ი

სად არის თასი?

მთელ ღამეს ცხენით სიარული ფანჯრებქვეშ მელის

და ლვინით ცოტა რომ შევმაგრდე, ცუდი როდია.

ძ ა ჭ ა ნ კ ა ღ ი ც ი

(გაუსებს ლვინით თასს)

აპა, მიირთვი და შეირგა!

ძ მ ა დ ნ ა ფ ი ც ი

ო, დიდად გმადლობ!

ხომ ყველაფერი დაბოლოვდა კარგად, კეთილად?

ქორწილიც იყო ჩინგული.

ძ ა ჭ ა ნ კ ა ღ ი ც ი

პო, მადლობა ლმერთს.

კარგად ჩატარდა ლმერთი, ერთია ცუდი.

ძ მ ა დ ნ ა ფ ი ც ი

რა მი გერები და გ

„შენ – უკეთესის ჩამონადენი, შშენიურებაც ხომ შენით ითქვა;
დიდება შენდა, ჩემო ნათელი – ქართული სიტყვავა, ქართული სიტყვავა!“
კარი კარი

■ ■ ■ ახალი ლექსები

● ეპა, ქართველნო,
ესე არს გმირი!
ღვთით ბოძებული
და დანაპირი...
ნულარა სტირი,
ესე არს გმირი!
ამდენი ხანი რომ მოელოდი,
ჩუმის ნატერითა რომ ნატერულობდი,
სულს იურვებდი და სულდგმულობდი,
მოაქაუმომდე რწმენით მხენობდი...
შემორქელობდი და უსასრულობდი...
ეს არის გმირი!
ეს არის გმირი!
საქართველოსთვის თავგანაწირი!
შენი სისხლის და სულის ნანილი,
ილის სულთქმა, ვაჟას არწივი,
ეს არის გმირი –
ღვთის დანაპირი,
სალი კლდესავით ქედგამართული,
ხახადაფრენილ ურჩეულთა რისხეად,
ძლევის მახაილად ამონგროთული...
ჯიში როგორ გენი ქართული
შენი სისხლის და სულის ნანილი,
ცამდე მართალი, საქართველოის
უცნობი გმირი
თავგანაწირი!
ეპა, ქართველო,
ნულარა სტირი –
ესე არს გმირი!
ესე არს გმირი!!

● ბედისწერაა,
აბა, რა არის?
რაიც გადაგხდა...
და თუ უარესს
მოველი... აბა,
რა დაუამებს
ტკივილებს მოვედაეს?
ვინ აზიარებს
ცოდვილთა მოდგმას?
ნიადაგ გოდებს
სული ეული,
სისხლი კი ბორგავს...
გადამსხვერული
იმდის მალებს
კვლავ ამთლიანებს
რწმენის არტერია
და იკრებ ძალებს
და ახელ თვალებს,
პორიზონტზე კი
კვლავ მტერია!

● ეძებ ოაზისს უდაბნოს ხვატში,
მზითდაკუცნილი გწივის ტუჩები,
არ ვიკროგორ, გაგრამ თუ მაინც
მაირაჟებაც მაღალურები...
დაგაბრუნებენ ჩემი ქალაქის
ჩრდილჩახერგილი გრილი ქუჩები...
მერე დალლილი ჩიტუნასავით
ჩემს აიგნებ შეიყვები,
რომ გათანგული სული მოითქვა...
მე კი, ჯერ კიდევ, იმ სიტყვას ვერებ,
სამყაროს შექმნის დღიდინ რომ ითქვა
და ამ ცხოვრებას უდაბნოთში
უგზოუკალოდ გაქრა, მოინთქა.
ის, ვინც დაეკებს იპოვის კიდევ,
უკიდევანოს რომ გასცდე კიდევ...
უფალმა იცის, მხოლოდ და მხოლოდ,
მაგ სუსტი მხრებით რა ტკირთი ზიდე...
დროის ნამზომი ჩართულია
და ახლა ვეგდები, რა რთულია
სივრცის და დროის შეჯერება...
მხოლოდ ერთეულებს შეტყლიათ
ნამზი მარადისი შეჩერება...
როგორც სხეულის სხნას მაცხოვრის ხატში,
ეძებ ოაზისს უდაბნოს ხვატში...

● ეს რა უსაშველო
გვემართება,
ვისი რა გვემართა და
რა ვალი
მოგვეითხა?!

● მოკეთება დეგონა და
ეპა! მოკეთილი ხარ!
სატრილ მოსეირე,
ბილებად მაცეურალი,
ისევ მოკეთება
ძირის გამომოთხელი,
ფესვის ამომგდები,
ფუძის მაქცევარი
ეს რა უსაშველო
და მოგვეითხა?!

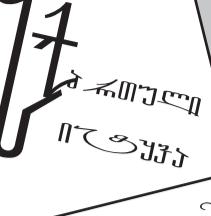
● სიმღერა თბილისზე
მაინც სხვა არის,
როცა თბილისი თბილისობს,
როცა გული ხალისობს,
როცა მთაწმინდა
შემოდგომის მზეს
მიმინდოსავით,
მკლავზე დაისვამს...
მაინც სხვა არის,
როცა მეტეხთან
დედაქალაქი
გულში გიკონებს,
სიონის ახლოს
უფლის ლოცვას და
ფედო ზარის ხმას
რომ გაიგონება...
თბილისი ისევ
თბილისქალაქობს,
ისევ საცხამა
მზიან და ბარაქით,
თბილისი – ჩემი სულის ალაგი,
ჩემი რცნების დედაქალაქი!
მაინც სხვა არის,
როცა თბილისი თბილისობს,
როცა გული ხალისობს,
როცა მთაწმინდა
შემოდგომის მზეს
მიმინდოსავით,
მკლავზე დაისვამს...

● ღვინობისთვე შემოხსნის სარქველს
წლიდან წლამდე ნაბახუსევ ჭურებს,
გორებივით შემოუწყობს ჭორებს
ქარვის მტერებს... მზით დანალმულ ჭურვებს.
ბედისწერის მარდი თითისტარი
გულებს შორის ლაბირინთებს ხლართავს,
არ გაბრიყებდე, სიცრუეა მტკნარი,
ყველა ჭორი როგორ შეარცონა,
მაჭანკალი იხტიბარს არ იცვლის,
საწნახელში აბუზლუნდა ჭიქა.
ყველა ჩემი საიდუმლო იცის,
პირზე ქაფი მოერი მაჭარს...
– ბედი კარზე მოგადგაო, ღმერთო –
სიტყვა-სიტყვით გადმომიკრა მზერამ,
ჭორია-თქო, არაფერი მკითხო,
რა ბაგშევით ყველაფერი გჯირა!
ჭიგო მკლავზე გადაინვენ ვაზეს,
მკერდებუშ ნაზად შეუცურებს თითებს,
ქარვის მტერებს – მზით დანალმულ ვაზნებს
ღვინობისთვე საწნახელში ისვრის...
შენ კი ისევ უჩემობას ითმენ,
ნუთუ მართლა გამიმეტებ სხვისთვის?..
ჭორია-თქო, დაიჯერე ჭორი,
როგორ ენდე შემოდგომის ქარებს?!
უყვარსარო – ამომძახებს ჭური,
ბედს რომ ცხვირწინ მიუხურავ კარებს!

● გადამიშალე საოცრებათა
ყდაში ჩასმული ბოლო ფურცელი,
ვერ დაგიშალე... თუ რამ შებადა,
მე იმ ცდუნებას ვერ გაუშეძლი...
და დამრჩი ასე... გადადაურცლული
ნიგნივით გვერდზე გადადებული.
ხარ შეუცალ და მატოლსული,
სხოვნის გზაწერილებს გადაგებული.
ხარ უჩეულო, წაუკითხავი
ნიგნივით გრცელი და სასურველი,
ავი სენივით განუკითხავი,
განუსჯელი და განუკურნელი.
ვერ მოგათავს სულის თათაროზე,
ვერ ამოგაგლიჯე – ბოლო ფურცელი,
თუ მაგ ტკივილებს ვუავაროზე,
ალათ, ცდდუნებას ვერ გავუძელი...

● ახალისოზო
ფიფქი იყო და ხელში ჩამაკვდა,
ცრემლი იყო და გადმომედვარა,
აღარ იყო და თავალში დამაკლდა,
იყო და ახლოს არ მომეკარა.
გული იყო და ამიყოლია,
ქარი იყო და გამიყოლია,
დარდი იყო და გადამიყოლა,
ზღაპარ იყო და არა იყო რა...
ათასმერთე ფიქრი გავერთე,
ათი მცნებით და გზნებით ვიცხვორე,
ხატი იყო და სანთლად ავენთე,
ლოცვა იყო და სული ვიცხინე.
დარდი იყო და ვერ შეველიე,
მარტი იყო და ვერ შევერიე,
მარტი იყო და გამომეცარა,
კერპი იყო და არ მომეკარა!
ცრემლი იყო და გულზე დამაკვდა,
სიზრად ჩამყავ და ჩამიყოლია,
ცეცხლი იყო და ქარი დამაკლდა,
ქალი ვიყავ და... დამიყოლია!

● ქარი ძალივით ჩამიდგა კვალში,
ღამე ბაგშევით ჩამიდგა ჯიბრში,
შიშის ულმობელი თვალები პერნდა,
სულში ყველაფერს თრგუნავდა შიში.
მკვდრის გულგრილობით ბოლომდე ვითქმნ
დასამარს ღროს და ჩასაჩერს ნაპრალს,
ოდესმე მაინც წაანცყდე, იქნებ,
ჩემი ფიქრივით მდუმარე საფლავს...
სიკვდილი კოჭლი ცხვარივით ითრევს
ფეხს... მიიძოვს ცხოვრებს გზაწერილს,
მე სიკვდილივით გიცდი და გითმენ
და ცა გახელილ თვალებში მანვიმს...

კა ძაჭაბუ

■ ■ ■ მოყვარულთა კლუბი

● რა ენა წახდეს
რა ენა წახდეს დანანებით წერდა ილია,
ენას საკუთარის ვინც აკნიბებს ის რა შეილა,
ამგვარ საქართველოს ვერ მოვუწონებ
მე მასეთ ქართველს – ნამდვილ ქართველს როგორ ვუწოდებ
ენა ქართული – სანუკარი განძი რამ არის,
ენა: დაიგოთის, რუსთაველის, მეფე თამარის,
ვით შეიძლება, არ ესმოდეს მავანს და მავანს,
რომ ენას უნდა გაუფრთხილდეს – ყველაზე მთავარს.
არაფერია ახლობელი – შემდგომ უფლისა
თუ არა ენა მშობლიური – საზრდო სულისა,
გაითავსება და მის მოვლას გაიზიდას ვალად,
ვისაც თვალთ უჭრის და ჭკუასთან არ არის მწყრალად!
და შენ ვინცა ხარ, დაუკეიპიდი, როგორ ირჯები
რატომ გამოთქმამ ქართულ სიტყვებს – დამახინჯებით,
დაიმახსოვრე, რომ ეს არის ქვეყნა – ვაზის
მეცე დემეტრეს, მირიანის და ფარნაგაზის!

● გოდერი ჩოხელის ხსოვნას
ქართველ მწერლების სააში
ბრწყინვალე მარგალიტი ხარ!
ნინაპართ ყლორტზე ნაზარდო,
ნინაპართ კართან მისულხარ.
მთელი ცხოვრების მანძილზე
დარდი თან გდევდა მარადის,
თუნცა ამ სევდა-ვარამსა
ისე ლამაზად ჰერავდი,
რომ შენი გულის ნუხილის
ბევრმა არც არ იცოდა.
მადლიან კალმით ხელშია
„პოუნე“ ნინაპართ ფესვები,
შენს მოიხრიასებში – სამშობლოს
სათუთად ეალერსები.
მორიდებული იყავ ნაზის
ნიმუში – თაბადაბისა
სიახლის გამომარისა.

„შენ—უკვდავების ჩამონადგინ, მშენებირებაც ხომ შეინით ითქვა; დღიდება შენდა, ჩემო ნათელო—ქართულო სიტყვაც, ქართულო სიტყვაც“

ପ୍ରାଚୀନ କବିତା, ପ୍ରାଚୀନ ଲେଖଣି

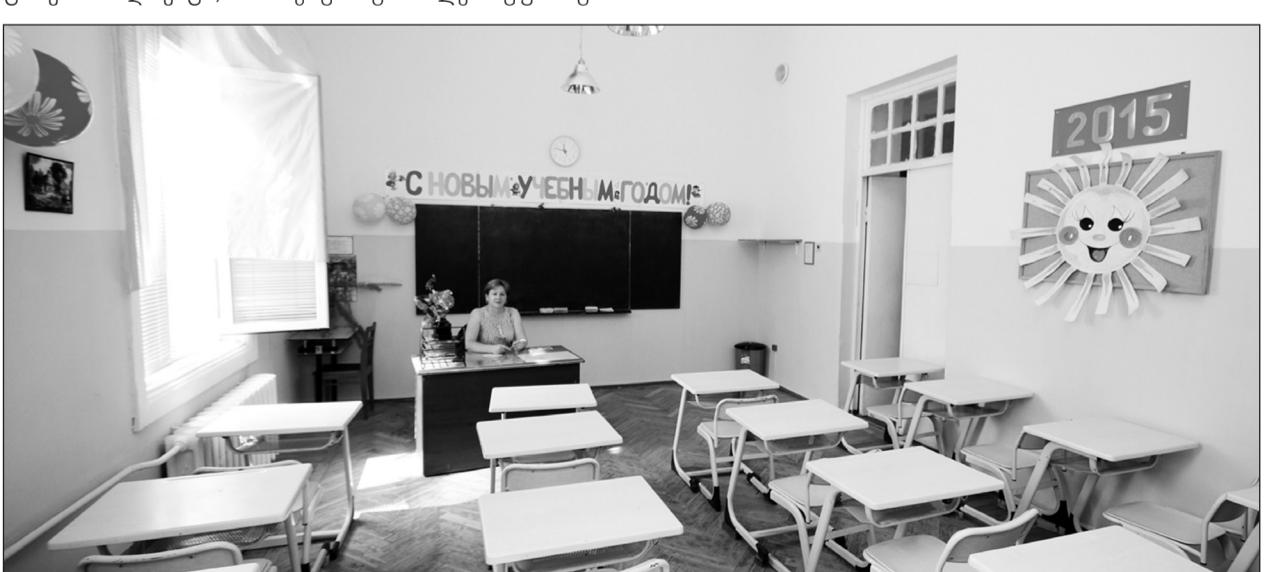
 განათლება

SOS!

განათლების მინისტრი თამარ სანიპიძე ოკუპაციებთან თანამშრომლობს?!

გვიკვირდა, როცა აღმოვაჩენდით, რომ აფხაზეთსა და ცხინვალში გამოცემულ
სასკოლო სახელმძღვანელოებში ეს რეგიონები დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად იყო
მოსხვილი. მაშინაც აღვშევთდით, როცა გავიგვით, რომ გალში ქართულენოვანი
სკოლები დახურეს და ქართველ ბავშვებს აიძულებენ, განათლება რუსულ, ან აფხაზურ
ენაზე მიიღონ. მათ კი, ვისაც განათლების ქართულად მიღება უნდათ, ენგურის გადაღმა
აღარ უშევებენ. მაშინ ვამსოდით, რომ საქართველოს მთავრობა ამ ამბით აუცილებლად
უნდა დაინტერესებულიყო და შესაბამისი რეაგირებაც მოეხდინა, მაგრამ... პო,
საოცრებავ! – ისეთი პირი უჩანს, რომ მოღალატე სხვაგან კი არა, აქეთ, ქვეწნის
განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში უნდა ვეძებოთ! რატომ და, – აი,
ამიტომ:

ଭାଷାବିଜ୍ଞାନ

„შენ – უკვდავების ჩამონადენი, მშევნიერებაც ხომ შენით ითქვა: დიდება შენდა, ჩემი წამოლო – ქართულო სიტყვავა, ქართულო სიტყვავა“

კონკრეტული

ლეტურული ტურნი.
ესტონია. ესტონია

□ განვაჭი

კომიტის ცვლილებების ეპოქაში ვცხოვრობთ: უჩვეულო თოვლიანობა, უხვი ნალექი წვიმის სახით, მაღალი ტემპერატურა და სხვა სტიქიური უბედურებები. საქართველოც მსოფლიოს ნაწილია და არცუ იშვიათად განიცდის ბუნებრივ კატაკლიზმებს... 2013 წლის 19 მაისს, დარიალის ხეობაში სტიქიური უბედურება დატრიალდა – მყინვარი დევდორაკი ჩამოიშალა და უზარმაზარმა ყინულის მასამ ხეობა გადაკეტა. დევდორაკის მყინვარი, ზღვის დონიდან 5047 მეტრ სიმაღლეზე, საქართველოს სამხედრო გზისა და მყინვარნ ვერის ჩრდილო-აღმოსავლეთ კალთაზეა განვითილი. მისა სიგრძე ხუთი კილომეტრია, საერთო ფართობი კი – შვიდ კვადრატულ კილომეტრზე მეტი. დევდორაკის დამანგრეველი ძალა ხეობას არაერთხელ გამოუცდია. ნგრევები და ღვარცოფები ჯერ კიდევ მე-18 საუკუნის მეორე ხასევრიდნაა აღწერილი. 2002 წლის სექტემბერში, მყინვარნ ვერის მასივის კალთაზე კოლაკას მყინვარტამ მეზობელ ჩრდილოეთ ხეობაში, კარმადონის ხეობაში, 125 ადამიანი იმსხვერპლა, მაშინ სტიქიას რესა მსახიობის, სერგეი ბოგრივის სიცოცხლე შეენირა... ორასი კილომეტრი სიჩქარით მოძრავი მყინვარული ღვარცოფი იმდენად დამანგრეველი აღმოჩნდა, რომ რუსეთის ისტორიაში „კველაზე დიდი მყინვარული კატასტროფა“ უწოდეს. მეცნიერთა ნაწილი მყინვარების მოწყვეტის მიზანზე კლიმატის ცვლილებებით გამოიწვეულ მოვლენებს ასახელებს. სხვები კი, მყინვარნ ვერის კალთებზე მყინვარების დანაბადები თავად მწვერვალ უკავშირებები. ცნობილია, რომ მყინვარნ ვერი ჩამქრალი ვულკანია, რომლის ბოლო ამორტერების თარიღად ძველი წელთაღრიცხვის 650 წელი განსაზღვრული დარიალის ხეობაში ღვარცოფია, დიდი ადამიანური ტრაგედიის პარალელურად, მნიშვნელოვანი ეკინომიკური სიძრეები შექმნა – დაიკეტა საავტომობილო გზა, რომელიც საქართველოს, სომეთსა და რუსეთს ერთმანეთთან აკავშირებს. სტიქიამ დაარია სტრატეგიული მნიშვნელობის მაგასიტრალური გაზადების ჩრდილოეთ-სამხრეთი, რომლის მშევრისთაც რუსეთიდნ სომხეთში ბუნებრივია აირის ტრანზიტი მიმდინარეობა. „მყინვარები და მათ მიერ დაკავებები ფართობი გარემოს განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ისინი ყოველთვის დიდ როლს თამაშობენ ბუნებრივი პირობებისა და აქედან გამომდინარე ბიოსფეროს ეკოლუციაში. მყინვარების როლი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ახლა გახდა, რადგან მაღალმთიანი და პოლარული რაიონების ინტენსიურმ ათვისებაში ნივალურ-გლაციალური პროცესების აქტივობა გაამაფრა და მათი განვითარების კვლევა მოითხოვა. მოსახლეობის მზარდ განვითარება დღის ნესრიგში აყენებს სასმელი წყლის მოიძების პრობლემასაც, რაც პირდაპირ კავშირშია საუკუნეების განმავლობაში, მყინვარებში დაგროვილი წყლის მარაგების ათვისებასთან. მყინვარები ხომ დედამინაზე არსებული მტკნარი წყლის უმნიშვნელოვანების რესურსს წარმოადგენ, – ამობოს გლაციოლოგი (მყინვარების მკვლევარი), თას-ს დოქტორნანტი, თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვახუშტი ბაგრატიონის გეოგრაფიის კვლევითი მეცნიერი, საქართველოს გეოგრაფიული საზოგადოების წევრი, ფოტოხელვანი ლევან ტელიძე.

– ლევან, საქართველოს მყინვარები მა- რთლა დნება?

– საქართველოს მყინვარებმა მაქსიმალურ ყინულის დონეს, ანუ დიდი გამყინვარების მაქსიმალურ ფაზას ორი საუკუნის წინ მიაღწიეს, მაშინ მყინვარებს დღევანდელ დეგომარებობაზე გაცილებით მეტი მოცულობა პერიოდში და მათ მიერ რაც მთელ მსოფლიოში, კლიმატის ცვლილებებთან დაკავშირებით, მყინვარების დღევანდელ დღიდან დღის წესრიგში აყენებს სასმელი წყლის მოიძების პრობლემასაც, რაც პირდაპირ კავშირშია საუკუნეების განმავლობაში, მყინვარებში დაგროვილი წყლის მარაგების ათვისებასთან. მყინვარები ხომ დედამინაზე არსებული მტკნარი წყლის უმნიშვნელოვანების რესურსს წარმოადგენ, – ამობოს გლაციოლოგი (მყინვარების მკვლევარი), თას-ს დოქტორნანტი, თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვახუშტი ბაგრატიონის გეოგრაფიის კვლევითი მეცნიერი, საქართველოს გეოგრაფიული საზოგადოების წევრი, ფოტოხელვანი ლევან ტელიძე.

– გასაგებია, რომ ამ პროცესებს ვერ შევაჩერებთ, მაგრამ ისიც არაა ცნობილი, თუ რა მოპევება მყინვარების დნობას?

– მსოფლიოში მყინვარების 98%-ის დნობა მიმდინარეობს, პლანეტის ერთი მეცნიერიც დარწმუნებით ვერ ამბობს, რაც კვლილებებს გამოინტევს კლიმატის ცვლილებები, მათ მორის, მყინვარების დნობა, მაგრამ მანც უნდა ვეცდოთ საკუთარი ქვეყნის ბუნების შესწავლას და გარკვეული რისკების გამოვლენას. ბოლო ერთი საუკუნის განმავლობაში, საქართველოში პარას ტემპერატურამ ნახევრიდან ერთ გრადუსამდე მოიმატა. 1906-1960 წლებში, ტემპერატურის მატება დაფიქსირდა მესტიაში, ყველაზე მეტი მატება იყო ჯვარსა და ყაზბეგში, სადაც 0.2 დაფიქსირდა. ეს იმაზე მიუთითებს, რომ თერების აუზის მყინვარები ყველაზე მეტადაა შეცვლილი, დნობა იქ უფრო სწორ და მიმდინარეობს ისტორიულ წევრის მიერ კი თოვლია არ ყოფილი მყინვარების მეცნიერებაზე 20-მეტრიანი დნობაა დაფიქსირებული და ეს მაშინ, როცა სხვა მყინვარებში 10-15 მეტრია.

– მძღვრი ჰესების მშენებლობას საქართველოში ბევრი მომზრე და მოწინააღმდეგ ჰყავს. მაგალითად, „ხუდონქესის“ მშენებლობა სამი ათეული წელია, კაბათის საგანია. საპროტესტო აქციები სვანეთში დღე მიმდინარეობს.

– საქართველოს მდინარეების სტაციონების ნაწილი წყალი მნიშვნელოვან საზრდოს წარმოადგენს, ჰესების მშენებლობაც მყინვარების თემას უკავშირდება. ამ საქმეში პროგნოზის გავთება,

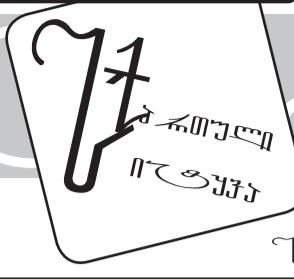
და კომპლექსურად, სწორად განსაზღვრავს, თუ როგორია ნალექების წლიური რაოდენობა და ა.შ. ჩემი აზრით, ასეთი მძღვრი ჰესების მშენებლობა არაა საჭირო. საქართველოში 26 ათასი მდინარე გვაქვს, მეცნიერული დასკვნების შემდეგ, მათზე მცირე ჰესების აშენება შეიძლება, რაც თავისი სიმძლავრით დიდი ჰესების სიმძლავრეს გაუტოლდება. რა საჭიროა რაოდამეტრიანი კატასტროფის „კველაზე დიდი მყინვარების მშენებელი ბროცესია. მყინვარულ ერთობები კატასტროფის შედეგის სამართვაში განვითარებული მოძღვების მიზნით გამოიწვეულ მოვლენებს ასახელებს. სხვები კი, მყინვარულ ვერის კატასტროფა“ უწოდეს. მეცნიერთა ნაწილი მყინვარების მოწყვეტის მიზანზე კლიმატის ცვლილებებით გამოიწვეულ მოვლენებს ასახელებს. სხვები კი, მყინვარულ ვერის კატასტროფაზე მყინვარების დანაბადები თავად მწვერვალ უკავშირებები. ცნობილია, რომ მყინვარულ ვერი ვულკანია, რომლის ბოლო ამორტერების თარიღად ძველი წელთაღრიცხვის 650 წელი განსაზღვრული დარიალის ხეობაში ღვარცოფია, დიდი ადამიანური ტრაგედიის პარალელურად, მნიშვნელოვანი ეკინომიკური სიძრეები შექმნა – დაიკეტა საავტომობილო გზა, რომელიც საქართველოს, სომეთსა და რუსეთს ერთმანეთთან აკავშირებს. სტიქიამ დაარია სტრატეგიული მნიშვნელობის მაგასიტრალური გაზადების ჩრდილოეთ-სამხრეთი, რომლის მშევრისთაც რუსეთიდნ სომხეთში ბუნებრივია აირის ტრანზიტი მიმდინარეობა. „მყინვარები და მათ მიერ დაკავებები ფართობი გარემოს განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ისინი ყოველთვის დიდ როლს თამაშობენ ბუნებრივი პირობებისა და აქედან გამომდინარე ბიოსფეროს ეკოლუციაში. მყინვარების როლი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ახლა გახდა, რადგან მაღალმთიანი და პოლარული რაიონების ინტენსიურმ ათვისებაში ნივალურ-გლაციალური პროცესების აქტივობა გაამაფრა და მათი განვითარების კვლევა მოითხოვა. მოსახლეობის მზარდ განვითარება დღის ნესრიგში აყენებს სასმელი წყლის მოიძების პრობლემასაც, რაც პირდაპირ კავშირშია საუკუნეების განმავლობაში, მყინვარებში დაგროვილი წყლის მარაგების ათვისებასთან. მყინვარები ხომ დედამინაზე არსებული მტკნარი წყლის უმნიშვნელოვანების რესურსს წარმოადგენ, – ამობოს გლაციოლოგი (მყინვარების მკვლევარი), თას-ს დოქტორნანტი, თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვახუშტი ბაგრატიონის გეოგრაფიის კვლევითი მეცნიერი, საქართველოს გეოგრაფიული საზოგადოების წევრი, ფოტოხელვანი ლევან ტელიძე.

– პეტროვი მშენებლობაზე დაინტერესდები? რას ემსახურება გლაციოლოგია?

– გლაციოლოგია გეომორფოლოგიურ პროცესებს იკვლევს, კვლევები დისტანციური ზომბირების მეთოდით ხდება, კოსმოსური კვლევების შედეგების შემდეგ, მათზე მცირე ჰესების სიმძლავრები

„შენ – უკვდავების ჩამონადენი, მშევრინებაც ხომ შეინთ ითქვა; დღიდება შენდა, ჩემო ნათელო – ქართულო სიტყვაც, ქართულო სიტყვაც!“

ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ପ୍ରାତିକୁଳରେ ପ୍ରାତିକୁଳ,
କେଣ୍ଟରିଜିଟର୍‌ରେ କେଣ୍ଟରିଜିଟର୍

განვითარებული საზოგადოებრივი კურსები

ირინა პაიშაძის ფოტო

80-10 გვერდი 16

ყველი ჰიდროლოგიური დაკვირვება მიმდინარეობდა, თუ როგორი იყო მდინარეების კლება, ნალექიანობა. კომუნისტების დროს რამდენიმე ათეული ასეთი ლაბორატორია მოქმედებდა. მეცნიერება რომ მაღალ დონეზე ყოფილიყო, ვერეს ხეობაში წინასწარი შეტყობინების დანადგარი მაინც იქნებოდა დამონტაჟებული.

- რა ხელსაწყოებზეა საუბარი?

– ნალექსაზომი ხელსას ყოველი, რომლებ-იც მდინარეების დონის ანევის შესახებ დღოულ ინფორმაციას მოგვაწნ ვდიან. დღეს ყველაფერი ელექტრონულად ხდება, როცა ხედავ, რომ ორ საათში იმდენი ნალექი მოდის, რამდენიც ერთი თვის ნორმას შეეფერება, შესაბამისი ზომებიც უნდა მიიღო, თან-აც ვერეს ხეობა, წესით, წინასწარ შესწავლილი გაქვს, იცი, რომ ვერეს ხეობას დღიდი წყალშეტკრები აქვს და ბოლოს, პატარა გვ-ირაპში გამოედინება. იმ ავედებით ლამეს მდინარის დონემ აინია, სამაშველო სამსახური ამოქმედდა, მაგრამ ვერეს ხეობაში დატრიალებულ სიტუაციას ვერანაირი სამაშველო ვერ განმიხტავდა, მაგრამ სიგნალის შემთხვევაში, ხალხის ევაკუაცია დღოულად მოხდებოდა, ზარალი და მსხვერპლიც ნაკლები იქნებოდა. ეს მეცნიერების მიმართ გამოჩენილი უყურადღებობის შედეგია. ამბობენ, რომ მსაგასის სტიტქის საქართველოში 50 წელიწადში ერთხელ ხდება, მაგრამ 50 წელიწადშიც კი, 21 ადამიანის დაკარგვა დღიდი ტრაგედია. ვერეს ხეობაში სტიტქის შედეგებს მეგობრის სახლიდან გადავყურებდი, როგორც შევიწნე, რამდენიმე სახლი იმა-ახებიდან ფეხს გადმოიდგამდი და პირდაპირ მდინარეში ჩაიყოდი. გამოსაკვლევია, იქ სახლების აშენების ნებართვა ვინ გასცა, როცა 60-იან წლებში იგივე უძველესია დატრიალდა და მოვარდნილმა წყლომბ ზორპა-არკი დატორა. საქართველოს გარემოს ეროვნულ სააგენტოს კარგი სპეციალისტები ჰყავს, მაგრამ სამცნიერო კვლევითი ინ-

„რამდენი საერთაშორისო კონფერენცია ტარდება, სადაც ჩვენ-
თვის უანიგველოვანესი საკითხები განიხილება, მაგრამ უსასხრ-
ობის გამო ჩვენი მიცილერები წასვლას ვერ ახერხდებოთ. მთავრობა
კი, ხალხის სოციალურ გდაგომართობაზე აგანვილებს ყურადღებას
და გეცილერება უკანა პლანზე გადაჭივს. გაძირვებულ მოქალ-
აქებს, ცხადია, უნდა მივხედოთ, მაგრამ გეომორფოლოგიაში,
გლაციოლოგიაში, გეოგრაფიაში და სტელეოლოგიაში ჩადებული
ფული, სტიქიური უგედურების შემთხვევაში, ზარალსა და მას-
ვერას აგვარიდებს, საგიუვათო ხარჯებსაც შეაგცილებს“.

ສືກິທູ່ຕີເບີໂດ ໃມໂລສຫວຼາໄສ ມັງກອນບົດບົງບົງ, ຮົມ ດຽວ-
ອຸ້ມລາດ ດາມໂມງກວະລິໂນນ ມັງກອນບົດບົງລົງ ສີທູ່ຈຳປັ-
ນ ດັ ດັ ມົມມາງວັລີ ດານົກວຽກຮີຕົ່ນ.

— ໝັງການ, ພົມບົດບົຕ, ຮົມ ສາກົາຮັດແກ່ລົມ
ມູນົງກາຮັບດ້ວຍ ມີສອງລິໂນ ດັບຫຼາສີ ມັງ
ກອນບົດບົງບົງ ແລ້ວ ຕ່ອງໄລ້ວັດ ເປົ້າ?

– 2011 წელს, საქართველო კლიმატურად
ცვლილების ჩარჩო-კონვენციას შეუერთ-

და. აშშ მენონის კლიმატის ცვლილებების ინსტიტუტის მიერ ჩატარებულ ბოლო კონფერენციაზე მთავრობამ რა მასალები ჩაიტანა.

— ვერ გეტყვით, როგორ წარსდგა ჩვენ
დელებაცია კონფერენციაზე, მაგრამ ვიცი
რომ ქართველი მეცნიერებისთვის მონაცემ
ები არ არის მოუხმოვა. კლიმატის ცვლილ
ების ჩარჩო-კონვენცია გაეროს პროექტი
ია, ჩვენ მთავრობისგან მსგავსი ინიციატი
ვები არ ყოფილა. ბოლო დაფინანსება კანა
დის „განათლების საერთაშორისო ფონდ
დაბ“ მოვიძოვეთ. განათლებისა და მეცნიე
რების სამინისტროში ჩატარებული რეფო
რმების შედეგად, მეცნიერთა ხელფასი 400
ლარია. არადა, ქვეყნის პრესტიუჯი მეცნიერ
ებაა, მთავრობამ მეტი ყურადღება უზიდ
მიაქციოს მეცნიერულ დასკვნებს. ამის რამ
დენიმე მიზეზი არსებობს, განათლებისა და
მეცნიერების სამინისტროში, მართალია
რეფორმები გაატარეს, მაგრამ მთელი ყურ
ადღება განათლებაზეა გადატანილი, მეცნ
იერება კი, მძიმე დღეშია, მას არც ახსებებ
ენ და არც აფასებენ. ამასობაში მოდის ახა
ლგაზრდა მეცნიერთა თაობა, რომელსაც
წინ დიდი კითხვების ნიშანი აქვს: დარჩეს სა
ქართველოში თუ წავიდეს?

„,ლურჯი გამოსახულება“ ქვეყნის 10-15 ასო
პერიოდის ინსტიტუტში 10-15 ასო
აღმაზრდა მეცნიერება მუშაობს, კველა მათ
განს სტაჟირება აშშ-ში, კანადასა და ევრო-

ორის ქვეყნებში აქვს გავლილი, რაც იმას ნიშანავს, რომ ყველა მათგანს ქვეყნიდან წა-სვლის შანსი აქვს, მაგრამ ამბობენ, განათლება ქვეყნის გარეთ მივიღეთ და სურვილი გვაქვს, სამშობლოში დავრჩეთ და ეს დარგი განვავითაროთ. დარწმუნებული ვარ, სხვა ინსტიტუტებშიც იგივე მდგომარეობაა. გარდა იმისა, რომ გლაციოლოგია ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანია, საქართველოს გეოგრაფიის ინსტიტუტი ერთადერთი კვლევითი დაწესებულებაა მთელ ამიერკავკაზიური კულტურული და სამართლებრივი ცენტრი.

ასიაში. თუ სწავლის მაღალი ხარისხი გვინდა, პროფესორ-მასწავლებლები კვალიფიციურნი უნდა იყვნენ. პირველი დღიდან პრობლემა სამეცნიერო ინსტიტუტებისა და უნივერსიტეტებს ურთიერთობებია, ისნინ ერთამანეთზე მიმმული არიან. საქართველოში დღეს სამეცნიერო ასაკი 60 წლია, მათ შემსახუშავი აქ აუმჯობესობა და მოვალეობა.

„შენ – უკვდავების ჩამონადენო, მშვენიერებაც ხოლ შენით ითქვა; დიდება შენდა, ჩემი ნათელო – ქართულო სიტყვაც, ქართულო სიტყვა

গুরুবাবু

განათლება

ՀՈՖՈ ՝ՔԱՐԷԱՎՈՇՆԵՐԻ ՌԵՎ-ՑՈ

„მორჩით მზესუაზირის
ჭამას და მოგვაცეთა!“ –
სტუდენტების მიმართვა
ადგინისტრაციას

„აი, ნული საგანი რომ გაქვს არჩეული, ყველა საგანზე ადგილები გადაესცა ბულია და, ეს უნივერსიტეტი ნომერ პირველი რომ არის საქართველოში, მანდ არის ძირითადი პრობლემაც, სტუდენტს რომ იმის საშუალება არ აქვს, საგანი აირჩიოს, რაღაზეა საუბარი? გახადეს ბავშვები საგნის „ხამები“ – 20 საათით ადრე სხდებიან კომიუნიტერებთან, რათა რაღაცის არჩევა მაინც შეძლონ“, – ასეთ განცხადებებს სშირად მოისმენთ სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებისგან. მათი მოთხოვნა საგნების არჩევა თაგვისუფლად და უპრობლემოდ შეძლონ, უცვლელია.

ისიც სამწუხაროა, რომ უნივერსიტეტის თავისი უპირველეს მოვალეობა ავინიუდება და საგნებით უზრუნველყოფა რატომღაც მხოლოდ სტუდენტების პრობლემაა, ვიდრე – სასწავლო დანერგებულების. არადა, ამ რეალობიდან გამოსავალი სწორედ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიმა უნდა მოქმედნოს, თორემ სტუდენტებს პრობლემის, უძრალოდ, სააშკარაოზე გამოტანა შეგვიძლია.

ଅଲ୍ୟେକସନଦ୍ରେ ଶୁଭାତ୍ୟାବା, କ୍ଷିତ୍ତୁଦେଖନ୍ତିଃ –
ତବିଲ୍ଲୋସିଲେ ସାକ୍ଷେଳ୍ମନ୍ତିକ୍ଷଣ ଶୁନିଵେର୍ସିନ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରି,
ରନ୍ଧମ୍ଭେଲ୍ଲିପ୍ରତି ମରାଗାଲୀ ନେଇଲା, ସାଫ୍ଟାରଟିକ୍ଷେଲ୍ଲା
ସାଉକ୍ରତ୍ରେଶ ଶୁନିଵେର୍ସିନ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରି, ଗାନ୍ଧାତଲ୍ଲେବିଲ୍ଲି
ଶୁମାଲ୍ଲେଖ୍ସ କ୍ରିରାଦ ବିତାଲ୍ଲେପା ଏହା, କରାକ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର-
ଲ୍ଲାଙ୍କ, ଡାମ୍ଭିଶ୍ବାଦ୍ୟେଶ୍ଵରୀ ସାଫ୍ଟାରଟିକ୍ଷେଲ୍ଲା ସି-
ମ୍ଭାନ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରାବ୍ଦୀ, ଆମାଗିରାନ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରାବ୍ଦୀ, ଆ ଶୁନିଵେର୍ସିନ୍ତି-
କ୍ଷିଥି ହାରିଯିବୁଲ୍ଲ ତିନ୍ତମିଳ ପ୍ରେଲା କ୍ଷିତ୍ତୁଦେଖ-
ନ୍ତି ଶାଶ୍ଵତ୍ତିଶି ଅର୍ଥିକ୍ଷେତ୍ରି କରିବାଲ୍ଲେମା ଜ୍ଞାନିନ୍ଦା,
ରାତ୍ରି, କ୍ରୀମି ଅଧିକିତ, ଅରା ମାର୍କଟ ଆ କରିବାକ୍ଷିର୍ତ୍ତ-
ତ୍ରୁଟ୍ତିଲ୍ଲ ଶୁମାଲ୍ଲେଖ୍ସ ସାଶନାଚାଲ୍ଲେବିଲ୍ଲିକ୍ଷେତ୍ରି, ଅରାଧ-
ନ୍ତି ମତିଲ୍ଲାନାଦ ଗାନ୍ଧାତଲ୍ଲେବିଲ୍ଲି ସାଧିନିକ୍ଷିରିଲ୍ଲା
ସେରିନିର୍ଦ୍ଦିଶ୍ବୁଲ୍ଲ କାରିବେ ଶିଠା. ତୁଲ୍ଯ ତାଙ୍କିଲ୍ଲ ମନ୍ଦିଶା-
ଶୁର୍କ୍ଷେତ୍ରାଶି ତାନ୍ତକା ଲିଙ୍ଗକ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷିତ୍ତୁଦେଖନ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରିଶିଶା-
ପ୍ରତି ଶାଶ୍ଵତ୍ତିକ୍ଷେତ୍ରି ଅଧିକିତା ଆମିତିମ ପାଲ୍ଲେ-
ଶୁଲ୍ଲାଙ୍କ, ନେଇବିଶ୍ଵରୀ କି କାରିବେ ଶିଠା ଅଲମନ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର-
ଶୁର୍କ୍ଷେତ୍ରାଶି, ରନ୍ଧମ୍ଭେଲ୍ଲିପ୍ରତି ଶାଶନାଚାଲ୍ଲ କରିବେ ଶିଠା

ରତ୍ନାବୀ ଶିଳସ୍ତରେମା ଏକ୍ଷେ ତୁଲ୍ଯ-। ଉନ୍ନିତ୍ୟରେଣୁତ୍ତେ
ତ୍ରୀଶ, ରନ୍ଧରେଲୁଶାତ୍ର ପିଠର୍ଵେଲୁନ୍ଦରାଥୀ ଏକ୍ଷେ ପର୍ବେତ୍ର-
ଜ୍ଞାନୀହ, ମ୍ଲଙ୍ଗାବ୍ଲୋ ବାର୍ତ୍ତବେଶେବୀ ଏବଂ ଉନ୍ନଦା କୈକନ୍-
ଦ୍ରୀଶ, ଶ୍ଵାସା ଶିଳସ୍ତରେମା, ବାଦ୍ରାତ୍ର ଦୀପିର୍ବର୍ଣ୍ଣାତ୍ମିକିଲେ
ତାନନ୍ଦିଦ୍ଵେଶୀ ପରମପଦ୍ମମହିଳା ପ୍ରୟାଗବୀଳେ, ଶାଶ୍ଵତ୍ବୀଳେଲେ
ଶ୍ଵରମାର୍ତ୍ତିକିଲେବା, ଦାଶେବୀଳେ ଶ୍ରେଷ୍ଠେବୀଳେ, ଶାଶ୍ଵତ୍ବ-
ଲେ ଗାୟତ୍ରାଵେଦ୍ଯେଲୀ ବାଶଲ୍ଲା-ଦାମାତ୍ରେବା ଶତ୍ରୁଷ-
ନ୍ତ୍ରେତ୍ରେଶୀ ଫାଦନ୍ତ୍ରେଶୁଲ୍ଲନ୍ଦରାଶୀ, ଶତ୍ରୁଗୀଶା ଏବଂ ଦ୍ଵା-
ଦ୍ଵାଶୁଲ୍ଲନ୍ଦରାଶ ନିଃକ୍ଷେପେ, ଗାରଦା ଅମିଲା, ଉନ୍ନଦା
ଅଲ୍ବନିଶନ୍ତିନ ଅଭିନିବ୍ରତରାତ୍ରିକାଶୀ ମନମୁଖଶାଵେ
ବାଲ୍ମୀକି ଏବଂ ଅରାଧନାପତ୍ରରେଶିଲନାଲିଥମିତ୍ର, ବାଲ୍ମୀ-
କା, ରନ୍ଧରେଲୁଚିତ୍ର ମନମୁଖଶାଶୁରେବିଲେ ନାପ୍ରଦାତା,
ଦାନ୍ତ୍ରେଶୁଲ୍ଲ ଶତ୍ରୁଷନ୍ତ୍ରେଶୀ କ୍ରିଦେଶୁ ଶୁଭରା ଶିଳ-
ଦ୍ରୀଶ ଏବଂ ମାଦାଶୀ.

რიკოებთან“ უნდა იდგე რიგში და ესვენო, უსაგნოდ არ დაგტოვონ. ამიტომ ჯობია, ფანქრით დაგვინერონ ცხრილები, მაგის იქით მაინც არ განვითარებულა! ზურაბ გამოხატვის, სტუდენტი: - ყოველ

ବେଳେ ପରିବାରକୁ, ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣୁ - ଯୁଗ୍ମେ
ଲୋ ରୂପୀନ୍ତିକୁରାତ୍ମିକା ବାହୁଦିଵ୍ୟ ଓ ଡାକ୍ତର୍ମହିଳା
ମାତ୍ରାକୁ, ରୂପୀନ୍ତିକୁରାତ୍ମିକା ମେରେ ଆଶନର୍ଥେବେଳେ
ପରିବାରକୁ ମେଧାକୁ ଏବଂ ଶୈମଦ୍ରେଷ ରୂପୀନ୍ତିକୁରାତ୍ମିକାକୁ
ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କାମକାରୀରେ ଉପରୀଲାଭ କରିବାକୁ
ବିଭିନ୍ନ କାମକାରୀରେ ଉପରୀଲାଭ କରିବାକୁ
ବିଭିନ୍ନ କାମକାରୀରେ ଉପରୀଲାଭ କରିବାକୁ

ଲେଖକ ହିନ୍ଦୁପାତ୍ର, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନାଥୀ: – ଶୁଣିଗ୍ଵେରସି
ଇତ୍ତେବୁଟି ଘରାନାଟିକୁ ଗାମିନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୱର ଫିଡ଼ି ରାନ୍ଧୁ-
ଜ୍ଞାନବୀତ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀନାଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରେସ୍, ମେର୍ରୁ, ଯେ ଯୁଲାଦିନ
ରେଶୁରଣ୍ଜି ସାଥେ କ୍ରିଏଟର୍, କାମିକ୍ ଏବଂ ଇପିସୋଡ଼୍ୟୁସନ୍‌କୁ... ଫା-
ଇତ୍ତେବୁଟିରେ, ରାମ ଜ୍ୟୋତି କିଛିବେ ଗାଧାରୁତାରୁଗମନେଣ୍ଟି
ମାସାଲ୍ଲେବିତ ଗ୍ରୈଟିକ୍ସ ସନ୍ତ୍ରିଳା, ସାଗନ୍ଧିକିର୍ତ୍ତେ
ଅଫଗିଲ୍ଲେବିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲ୍ୟଦୟାଳୀବା, ମିତ୍ରମନ୍ଦ, ଶୁଣିଗ୍ଵେ-
ରେଶୁରଣ୍ଜିଟ୍ ମେର୍ରୁ ସାଲ୍ଲେକ୍ଷନ୍ତି ଜଗତୁଷ୍ଟିରେ ହାତକ୍ଷ-
ରେବାଚୁ ଶୁଣିଗ୍ଵେବା, ଶାଶ୍ଵତମନ୍ତ୍ରରେଣୁକାରୀଙ୍କିର୍ତ୍ତେ
ଦିନକୁ ମୁଶିକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେଣୁକାରୀଙ୍କିର୍ତ୍ତେ, ମୁଶିକାରୀଙ୍କାରୀଙ୍କି
ଅନାଥାରୁଗ୍ରେବା, ରାମେଲ୍ଲୀପୁରୁଷଙ୍କିର୍ତ୍ତେ, ପିତ୍ରବାତାଦ
ଗାମନିକ୍ଷେତ୍ରରେଣୁକାରୀଙ୍କିର୍ତ୍ତେ ବୋଲମ୍ଭେ. ଏହିକୁ ଶାଗନ୍ଧିକିର୍ତ୍ତେ,
ରାମଲ୍ଲେବିତ ଦିନକୁ ନିରାକାରୀଙ୍କିର୍ତ୍ତେ ଦିନକୁ
ଏବଂକିମୁକ୍ତିକୁ ପାଇବାକୁ ପାଇବାକୁ ପାଇବାକୁ.

მხოლოდ ადგინისტრაციის პრობლემაა და თუ გადაჭრის გზებს არ დასახავს, ან მცირე როდენობის სტუდენტი მიიღოს, ან პირველობაზე აღარ ჰქონდეს პრეტენზია. პასუხი პასუხისთვის – ესაა თსუ-ს ხელმძღვანელობის პოლიტიკა. აზრი არც დევანის ან რეეტიორის ცვლილებას აქვს, თუ ჩვენი სტუდენტური ყოველდღიურობა არ შეიცვლება. სტუდენტებს სურო განათლების მიღება, რის საშუალებასაც თავად უნივერსიტეტი არ გვადევს, ეს ვითარება პარადოქსულია, თუმცა ხელმძღვანელობისთვის იმდენად მისაღები გახდა, რომ ალბათ, ვერც მისცვდება, რაზე ვსაუბრობ. რა ოქმა უნდა, საგნების არჩევა და ორგანიზაციული საკითხები მთლიანად არ წარმოაჩნის თსუ-ში არსებულ პრობლემებს, მაგრამ ვფიქრობ, ამ საკითხების მოგვარება შედარებით მარტივია. ამიტომ ადგინისტრაციის წარმომადგენლებს ურჩევნიათ, ყურები შეიბერტყყონ, რათა შესვენების დროს, აფორიაქებულმა სტუდენტებმა მზესუმზირისა და მიწის თხილის მირთმევაში ხელი არ შეუმალონ.

□ සාංස්ක්‍රත්නවාදී මූල්‍යාච්චරා

1) სამართლის მიმართულებით კრიმინალისტიკის (ფორმოდაქტილოსკოპია) სპეციალობაზე მესამე საფეხური (წინაპირობა: საბაზო განათლების (9 კლასის) ატესტატი), მეოთხე საფეხური (წინაპირობა: აღნიშნული პროგრამის მესამე საფეხურის დიპლომი), მეტეთხე საფეხური (წინაპირობა: აღნიშნული პროგრამის მეოთხე საფეხურის დიპლომი ან დიპლომის არქონის შემთხვევაში სტუდენტის პირადი ბარათი).

အကျဉ်းချုပ်မှုပေး သာမဏေလွှာကုန် ဒေသဆိပ် စာအုပ်စု၏ ၆၀ ပုံရေဖွေစိတ် (၂၅၀ ဘဏ္ဍာန်စုစု၏), စာအုပ်စု၏ ၄၃ စာအုပ်စု၏ အကျဉ်းချုပ်မှုပေး သာမဏေလွှာကုန် ဒေသဆိပ် စာအုပ်စု၏ ၆၀ ပုံရေဖွေစိတ် (၂၅၀ ဘဏ္ဍာန်စုစု၏);

სწავლის საფასური 1200 ლარი.

სწავლის საფასური 1500 ლარი.

პროგრამის ხანგრძლივობა მეხუთე საფეხურზე – 60 კრედიტი (მრი სემსტრი), სასტავლო და საწარმოო პრაქტიკებით;

სწავლის საფასური 1500 ლარი.

კურსდამთავრებულს ენიჭება კრიმინალისტის შესაბამისად მესამე, მეოთხე და მეხუთე საფეხურის პროფესიული, კაპლიციური აქტები.

2) მცირე პიზნების მნარმობლის სპეციალობის მეოთხე (წინაპირობა: საშუალო განათლების დამადასტურებელი ატესტატი) და მეცნიერებული (წინაპირობა: აღნიშნული პროგრამის მეოთხე საფეხურის დიპლომი ან დიპლომის არქონის შემთხვევაში სტუდენტის პირადი ბარათი).

პროგრამის სანგრძლივობა მეოთხე საფეხურზე 60 კრედიტი (ორი სამსაქრი);

სწავლის საფასური 1500 ლარი.

პროგრამის ხანგრძლივობა მასშივე
საფეხურზე – 120 პრედიტი (ოთხი სემსტი);

სწავლის საფასური 1500 ლარი (ნლიური).

კურსდამთავრებულს ენიჭება მცირე
ბიზნესის მნარმოებლის შესაბამისად
მეოთხე და მეტუთე საფეხურის
პროფესიული
კვალიფიკაცია.

საპუთხო მიზანები 1 აგვისტო 25
სეპტემბრის დღე.

ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀପାତ୍ର 28 ସେପଟେମ୍ବର.

საპუთების ნუსხა: სკოლის
ატესტატი, ვაჟებისათვის სამსედრო
აღრიცხვის ბარათი.

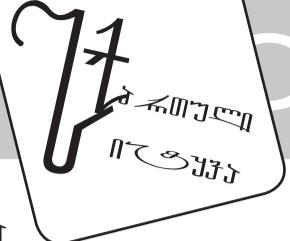
**2 ფოტო სურათი (3X4), დაბადების მონმობა,
განცხადება.**

სურვილის შემთხვევაში გადახდის გრაფიკი შედგება
ინდივიდუალურად სტუდენტის ინტერესებიდან
გამომდინარე.

მისამართი: თბილისი, ნინოშვილის ქ. 55
ტელ.: 2960104
tbuniver.edu@gmail.com

„თბილისის
სასწავლო
უნივერსიტეტი“
აცხადებს
სტუდენტთა
მიღებას
პროფესიული
პროგრამების
ფაკულტეტი:

„შენ – უკვდევების ჩამონადენი, მშექნიერებაც ხომ შენით ითქვა; დიდება შენდა, ჩემი წარულო – ქართულო სიტყვავ, ქართულო სიტყვავ“

კარინა კაციაშვილი

ლეიტურისტური,
ექსპრესიული, ფოტოგრაფი

■ □ არა-ჩვეულებრივი გვერდი

ერთობის საბაზო უმცესობის მარგარეტ

მარგარეტ მერი ემილი ენი პაირა, რომელსაც მოგვიანებით მოვალი მსოფლიო მეგრა რაიანის სახელით იცნობს და რომელსაც რომანტიკული კომედიის დედოფლად აღიარებს, ეკრანზე მუდამ დამსახურებულ ბედნიერებას აღნევს. სამაგიეროდ, ცხოვრებაში მამაკაცებთან ურთიერთობას ვერ აწყობს და ამიტომ, 13 წლის წინ გადაწყვიტა, მამაკაცებზე საერთოდ უარი ეთქვა, თუმცა 2011 წლის დასაწყისში, მეგის გულის დაპყრობა მუსიკოსმა ჯონ მალენ კამფმა მოახერხა.

მარგარეტ მერი ემილი ენი პაირა ბაგშვილიდან სიმპათიური, მოწესრიგებული და რომანტიკული გოგონა იყო. ცისქვერთვალება მეგს თანაკლასელები ეთაყვანებოდნენ, თუმცა თვითონ საოცრად უკარება იყო. სკოლის დამთავრების შემდეგ, კონექტიკუტის შტატის უნივერსიტეტში, უურნალისტიკის ფაკულტეტზე მოენიჭო და პირველი ბოიფრენდიც სწორედ მაშინ გამოუჩნდა.

მეგმა სამსახიობო პროფესიას ხელი მხოლოდ იმისთვის მოკიდა, რომ სწავლის ფული გადაეხადა. დედის, სიუზენის დახმარებით, რომელიც მრავალი წლის განმავლობაში ქასთინგების აგენტად მუშაობდა, პეგიმ, როგორც მას შინაურები ეძახდნენ, აშშ-ის მსახიობთა გილდიის ბარათი მიიღო, რამაც საშუალება მისცა ტელესერიალებსა და სარეკლამო რგოლებში პატარატარა როლები ეთამაშა.

სხვათა შორის, მეგის დედა მთელი ცხოვრება კინოში გადალებაზე ოცნებობდა, მაგრამ ნატურა ვერ აიხდინა... მომავალი ვარსკვლავის დედა კონექტიკუტის შტატის პატარა ქალაქ ფეირფილდში დასახლდა და ცოლად მეგის მამას – მათებატიკის მასანავლებელს გაჰყვა, რომელსაც ოთხი შეიღლი აჩუქა, თუმცა თავგადასავლების სიყვარული არ განელებია და 20-წლიანი ცოლქმრობის შემდეგ, სიუზენმა ყველაფერი მიატოვა და ბედ-ილბლის საძიებლად ნიუ იორკში გაემგზავრა. ფრიადოსნი მეგი კი მამას უწყორსი შეიღების გაზრდაში ეხმარებოდა.

უნივერსიტეტში რაიანმა მსახიობი ენტონი ედვარდის გაიცნო, რომელიც მოგვიანებით სერიალ „სასწრაფო დახმარების“ ვარსკვლავად – ექიმ მარკ გრინბად იქცა. ენტონმ შეყვარებული გადასაღებ მოედანზე მიიყვანა და... რაიანის დაბიუტი ფილმ „მდიდრებსა და ცნობილებში“ შედგა.

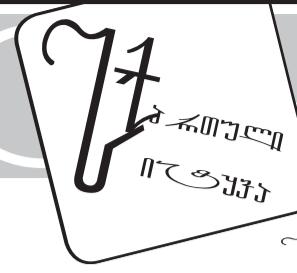
კინონდუსტრიაში ჩართულმა მეგიმ ფსევდონიმად დედის ქალიშვილობის გვარი აღიღო, ისე, დედა-შვილს ხანგრძლივი დროის განმავლობაში ურთიერთობა არ პქონია, რადგან პეგიმ სიუზენს დიდი წნის წინანდელი ღალატი ვერ აპატია.

პირველივე ფილმის შემდეგ, რაიანი მისვდა, რომ მსუბუქ, რომანტიკული კომედიები მისა ამბოლა იყო. ბაჟურებელს სიფრიფანა, კაფანდარა ქალიშვილის ტიპაჟი ამერიკული კინოს სხვა კერძს – მერი პიკფორდს აგონებდა.

თავდაპირველად რეჟისორები მეგს მხოლოდ ისეთ სერიალებში ათავაშებდნენ, როგორიცაა, მაგალითად, „ემი და ანგელოზი“, „მხოლოდ სკოლის შემდეგ“.

მოგვიანებით დიდ ეკრანზეც მიიღო ეს და მისმა კინოკარიერამ აღმასვლა დაიწყო. როგორი უცნაურიც უნდა იყოს, დიდი კინოს რეჟისორებმა სათანადოდ ვერ შეაფასეს მსახიობის რომანტიკული ხატება და მას მკაფიოდ ბრუტალურ როლებზე იწვევდნენ – რაიანის გმირები სტივენ საილბერგის „სუპერიარალში“ და „შიდა კოსმოსში“, საუბრის სრულებით არაქალური მანერით, დიდ აღფრთოვანებას იწვევდა. ნამდვილი წარმატება კი, რაიანს შემდეგ ეწვია, რაც ფილმში – „როცა პარი შეხვდა სალის“ ნაზი რომანტიკული ქალის როლი შეასრულა. სურათი ნამდვილ პიტად იქცა, „ოქროს გლობუსის“ ნომნაცია მიიღო და მთელი მსოფლიოს მაყურებელთა გული მოიგო.

ნარმატებს მომდევნო მწვერფალი მეგმა გულისამაჩუქურებელი ფილმით – „უძინარ-

■ □ არა-ჩვეულებრივი გვერდი

ები სიეტლში „დაიბყრო – ამ ფილმისთვის ის მეორედ წარადგინეს „ოქროს გლობუსის“ წომინაციაზე.

გადასაღებ მოედანზე მსახიობმა მომავალი ქმარი, ცნობილი მსახიობი, წყალწალებული ალკოჰოლიკი და ნარკომანი დენის ქუეიდი გაიცინ, თუმცა მეგმა მისი შეცვლა მოახერხა და დენისი სამაგალითო მეოჯახედ იქცა.

შეცვარებულები წმინდა ვალენტინის დღეს, 1991 წლის 14 თებერვალს დაქორწინდნენ. ერთი წლის შემდეგ წყვილს ვაჟი – ჯეკი შეეძინა.

ვარსკვლავური ოჯახი 10 წელი კალიფორნიაში, შეცვალი ვილაში ცხოვრობდა.

1994 წელს მეგ რაიანს „წლის ქალის“ წოდება მიანიჭეს, გავლენიანმა უურნალმა People-მ კი, მსახიობი შოთავლის 50 ყველაზე ლამაზი ქალის ნუსაში შეიყვანა.

ჰოლივუდის სამაგალითო წყვილი ერთმანეთს 2000 წელს დაშორდა. გაყრის მიზეზად ლალატი იქცა, თანაც, ნაზი და უკარება მეგის მხრიდან, რომელმაც რომანი გააჩადა დამწყებ აგსტრალიელ მსახიობ რასელ ქროუსთან.

მათ ერთმანეთი ფილმის – „ცხოვრების მტკიცებულება“ მუშაობისას, ეკვადორში გაიცინეს: სახლიდან მოშორებით, საქმიანი ურთიერთობები სწრაფად გადაიზარდა ჯერ – მეგობრულ, შემდეგ კი, სასიყვარულო თავგადასავალში.

მეგმა ახალი ბობოქარი სიყვარულის მორევში შეტოპა: რასელი მეტისმეტად მიმზიდველი და სექსუალური იყო, ტყუილუბრალობ ხომ არ ანდეს მაქსიმუსს როლი ფილმ „გლადიატორში“. რასელის გულისთვის რაიანი ქმარს დაშორდა, მიუხედავად იმისა, რომ დენისთან 7 წლის შვილი ჰყავდა, თუმცა თავქარიან რასელთან ურთიერთობა არ აეწყო. ქროუ სულაც არ გამოდგა „გლადიატორი“...

2002 წელს წყვილი ახალი წლის შესახვედრად ჰაგას კუნძულებზე გაემგზავრა, თუმცა საახალწლო მაგიდასთან მეგი მარტო აღმოჩნდა: რასელმა სიგარეტის საყიდლად ბარს მიაშურა, უკან კი მხოლოდ გამთენისას უგონოდ მთვრალი დაბრუნდა. მეგმა ნიშნობის ბეჭედი ესროლა და მეტად ერთმანეთი აღარც უნახავთ...

ქროუმ მეგის გული გაუტეხა და ქალი დიდებანს დეპრესიაში იმყოფებოდა. ამ რომანის შემდეგ, მსახიობს ეკრანზე დასამახსოვრებელი სახეები აღარ შეუქმნია, თუმცა მეგმა რასელი, ბოლოს და ბოლოს, დაივიწყა – ახალგაზრდა მოდელი საყვარელი გაიჩინა და ერთტიკულ ტრილერში – „ნების ბრელი მხარე“ ითამაშა, რითიც თაყვანისმცემლებს გული დასწევიტა: მათი აზრით, მეგმა თავისი რომანტიკული გმირების ნათელი ხსოვნა „შეურაცხყო“. ამ „ბრალდების“ საპასუხოდ მსახიობმა განაცხადო, საბანკო ანგარიშზე არსებული თანხა საშუალებას მაძლევს, ის ვაკეთო, რაც მომეპრიანებაო.

2006 წელს, რაიანმა ჩინელი გოგონა, დეიზი იშვილა, 2011 წლის იანვარში კი ახალ სიყვარულს შეხვდა: ჯონ მელენგამზე რაიანზე 10 წლით უფროსი იყო. წყვილმა ერთობლივი შვებულება კუნძულ მარტასვინიარდიზე გაატარა, შემდეგ კი, ნიუ იორკში გადასახლდა. ჯონი მაშინ ცოლს, ელეონს გაშორდა, რომელთანაც 18 წელი იცხოვრა.

სამწლიანი რომანის შემდეგ, მეგმა საქმროსთან კინალამ ურთიერთობა შეწყვიტა. ჯონი მეგს თავისთან, ინდიანაში გადასახლებას სთხოვდა, მაგრამ რაიანი არ დასთანხმდა, რადგან ნიუ იორკის დატოვება არ სურდა, მუსიკოსს კი – მეგაპოლისში ცხოვრება, თუმცა, როგორც ჩანს, შეცვარებულები დაშორებას მანც არ აპირებდა – გაზაფხულზე მეგი პაპარაცებმა ჯონსა და დეიზისთან ერთად შოპინგისას გადაიღეს...

გეგ რაბინის სასუანის სიყვარული

